N^RO 49.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

z Wilna 9. Marca / 20. Marca Roku 1799. we Srzodę.

z Petersburga 25. Lutego / 8. Marca

W przeszłą Niedzielę dnia 20. teraźnieyszego miesiąca, o godzinie 7mey z południa odprawiły się zaręczyny Wielkiey Xiężniczki Alexandry z Arcy-Xiążęciem Austryackim, Palatinem Węgierskim; w sposobie następuiącym.—

IMPERATOR JEGOMOSC uwiadomiony że wszelka do ceremonii była gotowość, przybył z IMPERATOROWA JMCIĄ do brylantowey Sali na tę uroczystość wyznaczoney; zatym cała Imperatorska Familia, Xiąże Dziedziczny Meklemsbourg-chewerin, Brat iego Xiąże Karol, Kanclerz Xiąże Bezborodko; Minister udzielnego Departamentu Graf Rumiancow, Podkanclerzy Koczubey; trzeci zasiadaiący w Collegium interessow zagranicźnych, Graf Rastopczin, Ober Hof Marszał: Nariszkin, Dezurny Generał-Adiutant Graf Liwen; Stats Dama Hrabina Liwen; Kamerfreylina Prołasow, i Xiężniczka Łapuchin, na koniec Rzymsko Cesarski Poseł, Graf Cobenz, i Generał Lieutenant Xiąże Auersperk przybyły z Arcy Xiążęciem Palatinem.

Gdy nowo zaręczaiące się wysokie osoby, na swoich mieyscach staneły, zaczoł się obrządek Kościelny przez Arcy-Biskupa Kazańskiego; Przemianę pierścieni uczynił sam Imperator; Po czym odbierał z Imperatorowa, od nowo-zaręczonych podziękowanie; iako też od wszystkich osob przytomnych. Zaczoł się w krótce w Sali złotey bal pokoiowy.—

Otrzymali rangę Generał-Maiorow: Półkownicy Włodzimierski Kommendant Latyszow; Wilmansbrandski; von Rosenthal, Dineburski; Femin Witebski Brozin, Alexandryiskiey twierdzy Wirubow 2. Półkownik Bałaszew naznaczony Kommendantem w Omsku; i Szefem Regimentu Garnizonowego.

z Wiednia 24 Lutego.

Dwor nasz odebrał depesze pod datą 31. Stycznia, nadesłane z Palermy od Królestwa Jchmościow Oboyga Sicilii. Mówią że Krolowa Neapolitańska przybędzie do kraiu Niemieckiego, skoro tylko powróci do zdrowia, mocna eskadra Angielska eskortować ią będzie.— Arcy-Xiąże Karol oczekiwany iest tutay z Fridberga.— Baron de Degelman w 40. lat wieku swego zakończył życie.— Jego Cesarska Mość konferować raczył Generałowi Melas 6ty Regiment Kawaleryi, i dał mu w prezencie przed wyiazdem iego do Włoch sześć koni wierzchowych 2. tysiące dukatow szacowanych.—

Na dniu onegdayszym wysłano ztąd 80. pontonow i wielką liczbę obozowych piecow, ławetow, i innych potrzebnych rekwizytow woiennych do armii. Naywiększa część korpusu Pontinierow, Saperow, i Minerow, w też się udała droge. We wszystkich okolicach kraiu, ogromne przesyłki potrzeb woiennnych, są w ustawicznym poruszeniu.

Na dniu 18. t. m. przybył tu Margrabia de Gallo Minister interessow zagranicznych Króla Neapolit. wyiechał on z Neapolu, dnia 21. Grudnia, szukaiąc długo przy brzegach morza Adryatyckiego sposobności ambarkowania się, nareszcie w porcie Brindes znalazł Rossyiską fregatę, która z nim przypłyneła do Triestu. Przeszłey niedzieli miał audiencyą u Cesarza i Cesarzowey Jmci. Biega pogłoska, iż w krotkim czasie Wielki Xiąże Toskański ma opuscić Florencyą.

Na dniu 18. Kuryer wysłany od Grafa de Silern Ministra Cesarskiego w Munich, przywiozł wiadomość o śmierci Elektora Bawarskiego; wysłano natychmiast sztafetę do Neustadt, z doniesieniem o tym zdarzeniu Arcy-Xiążęciu Ferdinandowi i Małżonce iego, której Elektorowa Wdowa, Marya Leopoldina iest Córka. Powszechnym iest rozumieniem, iż zeyście z świata Elektora Bawarskiego, nie przyniesie żadney odmiany, i nienaruszy dobrey harmonii, która trwa między pierwszemi Mocarstwami Niemieckiemi.

z Londynu od 19. do 22. Lutego.

Listy Irlandzkie długo zaległe przybyły nakoniec. Donoszą że Duch oppozycyi w równym zawsze iest przeciwieństwa stopniu, widokom Ministra. Codziennie nowe Komitaty, oświadczaią życzenia, aby proiekt podany od rządu odrzucony został, wielu iednak iest, co pragną ażeby wprzód punkta stanowiące fundament onego przez Parlament rozstrząsnione były. P. Corry nowy Kanclerz Izby Skarbowey, uczynił wniosek iż poda sposob zaspokoienia umysłow; na proiekt iego z niecierpliwością oczekuio.—

Partya oppozycyi w Irlandyi iest zawsze czynna, nie znalazła iednakże przewagi w Izbie niższey, gdzie proiekt Milorda Corry niszczący na zawsze myśl ustanowienia przyszłey Unii, odrzucony został większością 20. głosow. Otworzona subskrypcya w Dublinie, na uczynienie prezentu z 70. tysięcy liwrow, Oratorowi Izby niższey Irlandzkiey, iako dowod wdzięczności za postępowanie iego w urzędowaniu, doszła iuż do 12. tysięcy.—

Dnia 21. Lutego Król Jmć wysłał poselstwo do Izby niższey Parlamentu Angielskiego, żeby ta obmyśliła fundusze potrzebne, dla uformowania Dworu Królewicom Edwardowi i Ernestowi, którzy maią bydź kreowani Parami Królestwa.— Kapitanem generalnym, i Gubernatorem naywyższym wysp Karaibskich i innych, mianowany został od Króla Lord Lavington.

Gazeta Dworska donosi o licznych zdobyczach na morzu, na Kaprach Francuzkich i Hiszpańskich pozyskanych, tudzież o promocyi 34. Kapitanow okrętowych na stopień Admirała.— Piszą z Barbados, że Eskadra Francuzka składaiąca się z dwóch Fregat i Korwety, stanowszy na wysokości Gwadalupy wyspy, Kommendant Eskadry posłał prosić Victora Hugues na śniadanie do siebie, który czyniąc zadosyć zaproszeniu ledwo co wysiadł na fregatę, natychmiast od Kommendanta Eskadry aresztowany został, a na iego mieysce posłano innego Gubernatora w kompanii 400. żołnierzy, na uformowanie garnizonu. Pani Fitzherbert umarła w Bath. 20. tego miesiąca.— Wypis mowy P. Pitt mianey w Izbie niższey po odrzuceniu przez Parlament 31. Stycznia Proiektu Unii.—

Gdym miał honor proponować Izbie, aby się zatrudniła srzodkami pod iey uwagę podanemi, niepowinienem był przewidywać, że propozycya ta, oczywiście dążąca do powiększenia siły i potęgi W. Brytanii, i do utwierdzenia pokoiu i szczęścia Irlandyi miała bydź uważana przez Parlament Irlandzki, iako niegodna nawet zastanowienia się nad nią. Nieprzeczę bynaymniey prawu, które Konstytucya pozwala temu Parlamentowi przyiąć lub odrzucić srzodki podane od rządu W. Brytanii. O determinacyi tegoż Parlamentu z uszanowaniem zawsze mowić będę. Jako członek Parlamentu Angielskiego mam prawo, i sądzę bydź moią powinnością przedstawić cel, naturę, i naypryncypalnieysze punkta planu ułożonego, dla dobra oboyga kraiow. Rozumiem że będzie przyięty od tuteyszey a nawet i Irlandzkiey Izby, gdy go poznaią i z uwagą zastanowią się nad nim.

Ze moim celem nieiest natychmiast pozyskać ostateczne przyięcie tego proiektu, dosyć będzie gdy podam Izbie w Kommissyą zamienioney, ogólne prawidła sposobem rezolucyow po sobie następuiących. Potrzeba Unii uznana iuż iest od wszystkich, osobliwie od czasu usiłowania zuchwałego, i ciągłego nieprzyiacioł naszych, ażeby odłączyć Irlandyą od W. Brytanii. Może to iest iedyna nadzieia która zostaie nieprzyiaciołom zaćmić sławę naszą? Buntownicy Irlandyi maią z Direktoryatem związki, który uważa te Królestwo iako iedyny punkt Mocarstwa naszego, gdzie mu nayłatwiey attakować przychodzi; iedyny więc sposob zepsuć zamysły nieprzyiacioł naszych iest, złączyć w iedno siły dwóch Królestw przez wzaiemną Unią. Kontynuacya w przyszłym Numerze.

z Paryża 21 Lutego.

Dnia 19 o 8 godzinie Dyrektoryat odebrał Kuryera z Rastad. Po trzygodzinney deliberacyi, z okazyi nadesłanych depeszow, wysłano zaraz w nocy Kuryera do Mediolanu. Przychodzi wiadomość z Cadix, że 4 t. m. ośm woiennych okrętow Marokańskich stanęło przed tym miastem, i złączyły się z eskadrą Angielską; głoszą że Generał Rey zabity został puginałem w Rzymie przez iedną Damę.— Na dniu 17 Bailleul proponował Radzie 500 ustanowienie banku narodowego w Paryżu. Oświadczył w mowie swoiey, że odgłos rozchodzący się o utworzeniu nowych papierow, iest zupełnie fałszywy, i potwarz rzucaiący. Propozycya iego odesłano została do Kommissyi na ten cel wyznaczoney. Zapewniaią że obywatel Roberjeot, ieden z Ministrow naszych w Rastadzie, wyznaczony ma bydź na bardzo ważne mieysce Ministra.

Słychać że Scherer kazał iuż pakować rzeczy swoie, i w krótce do armii Włoskiey wyiedzie. Bernadotte dziś się miał udać do Moguncyi, dla kommenderowania diwizyą.— Bywsi deputowani wskazani na deportacyą, którzy wzieli pasporta w Paryżu, 24 Pluvios do Oleron przybyli. Zrana przyiechali powozem pocztowym do Rochelle, a wieczorem iuż byli na mieyscu swego przeznaczenia gdyż wyspa nayblizey iest w odległości 2 mil. W liczbie tych Deputowanych znayduią się, Cochon, Mailhe, Boissy, Simeon, Villaret, Paradis, Muraire, Doumer, Lhomond.— Du-

molard przeieżdżał w tych dniach przez Paryż, dla łączenia się z niemi.

z Strasburga 22 Lutego.

Generał Jourdan powrócił tu z małey podróży odprawioney do Blozheim przy Huningen gdzie główna iest kwatera Generała Ferino. Wczoray odprawił rewią przedniey straży woyska, zdaie się rzeczą pewną, że za 4 lub 5 dni armia przeydzie Ren, a to w 4 mieyscach, pod Bazyleą, Brisach, Strasburgiem, i Spirą. Korpus który pod Spirą przeprawi się ma bydź przeznaczony do blokowania Filipsburga. W tym czasie armia Generała Masseny ma bydź czynną na prawym brzegu ieziora Constantz, a może i w kraiu Grisonow. Korpus woyska pod Generałem Bernadotte zaymie kray na prawym, brzegu, od Filipsburga do linii demarkacyiney. Generał S. Cyr, maiący teraz kommendę iedney diwizyi armii Jourdana, przeznaczony iest na kommendanta en chef woysk we Włoszech.

z Berlina 5 Marca.

Sprawuiący interessa Porty Ottomańskiey przy naszym Dworze, Ziver Effendi wraz z obydwóma tłómaczami Piotrem Jsko, i Janem Kopris, tudziesz innemi osobami do Constantinopola wyieżdżaią.

z Rzymu 2 Lutego.

Są podobieństwa, że w tych dniach nowe powstały rozruchy w Neapolu; znaczna liczba woyska udaie się w tamtą stronę. Generał Championet zostawiwszy garnizon w zamkach Neapolitańskich, sam z resztą armii powrócił do okopow, pod Kapuą. — Roialiści zgromadzili się wznaczney sile pod Pouille i Kalabrią. — Potrzebaby przynaymniey 50 tysięcy ludzi, do opanowania zupełnie Neapolu.—

z Włoch 12 Lutego.

Odbieramy wiadomość że Admirał Nelson przypłynoł do Salerny w Królestwie Neapolitańskim. Flotta skombinowana miała także wysiąść na brzegi południowe tego Królestwa. Woyska Francuzkie są w poruszeniu we wszystkich stronach. Stawiaią Telegraf w Milanie, dla utrzymowania korespondencyi z Paryżem. Oto są szczeguły wizyty oddaney przez Króla Sardyńskiego Papieżowi. Okazawszy chęć widzenia, Oyca S. Officyer Francuzki, który Królowi z Turynu towarzyszył, i do tych czas go nieodstąpił, wyznaczył na to godzinę i dzień 23 Stycznia; rano dnia tego Król i Królowa poiechali z Poggio Jmperiale do Klasztoru Kartuzow, lecz zawsze w towarzystwie Officyera Francuzkiego; Papież uwiadomiony o ich przybyciu, wyszedł na przeciw nim; wsparty od dwóch osob. Ledwo co do pokoiu w którym się Królestwo Jchmość znaydowali przybył, gdy ci padli na kolana i nachylili się do ziemi, Papież spiesznie podnieść ich kazał, i do pobliskiego pokoiu zaprowadził; Król zwróciwszy się do Papieża rzekł, iż dzięki Boskiey Opatrznosci, wielką w nieszczęściu swym znayduie ulgę, odwiedzaiąc Go, i że prosi Oyca S. aby mu żadnego Duchownego wsparcia nieodmawiał, dla postawienia Go wstanie stosowania się z zupełną rezygnacyą do woli Boga; i że nakoniec prosi Go o absolucyą in articulo mortis. Papież zezwalaiąc na to wszystko, odpowiadał mu iak nayczuley, i dla pocieszenia Go, własną mu przedstawił sytuacyą. Rozmowa trwała ieszcze przez minut 40 w przytomności Królowy, a po iey ukończeniu, osoby z świty Królewskiey przypuszczone zostały do pocałowania nog. Officyerowi Francuzkiemu oświadczono, iż weyść może dla widzenia Papieża, ieżeli mu to ukontentowanie przynieść może, ale odpowiedział iż tego nie uczyni, przekonany będąc że widok munduru który nosi, niebyłby miły Piusowi VI.—

z Liworny 2 Lutego.

Listy z Neapolu pierwszych dni miesiąca pisane donoszą, że w tym mieście na nowo powstały rozruchy; lud rozumiał że Francuzi niezaymuią miasta, iak sobie podbite, lecz że iedynie weszli sposobem woysk posiłkowych na potłumienie Lazzaronow, gdy w tym celu Rząd ukończył zawieszenie broni z ich Generałem; więcey 60 tysięcy ludu wzięło się do broni na utrzymanie takowego mniemania.— Familia Króla Sardyńskiego przybyła tu, dla puszczenia się morzem w dalszą podróż. Papież przyszedł do zdrowia, ale iest bardzo słaby, aby mogł iechać do Sardynii.

Statek płynący z Palermy przywiosł wiadomość; że Admirał Nelson miał z tamtąd puścić się na morze, z wielką liczbą transportowych fregat, napełnionych woyskiem. Jedni mówią że ma w zamiarze opanować Sardynią, drudzy, że się pokazał przed Neapolem własnie w moment nowey insurrekcyi ludu przeciw Francuzom. Lud ośmielony pomocą Anglikow, po krwawey bitwie, zdołał ich wypędzić z miasta. Ta wiadomość potwierdzenia potrzebuie, listy albowiem 2 t. m. pisane z Neapolu nic o tym nie nadmieniaią.

z Florencyi 2 Lutego.

Pelletier przeieżdżał tędy do Neapolu, dla uorganizowania tam Marynarki. Pragnie on, iak można nayrychley uzbroić okręta, dla dania pomocy Malcie. Morze srzodziemne okryte iest korsarzami Barbarzyńskimi, którzy zabieraią wszystkie okręta Francuzkie, Genueńskie, i Rzymskie.

z Hagi 12 Lutego.

Izba pierwsza, na żądanie Dyrekto-

ryatu wyznaczyła dnia wczorayszego sto tysięcy złotych, tak dla mieszkańcow przez niezmierne zebranie wod zruynowanych, iakoteż na utrzymanie grobel. Podług wiadomości, z różnych mieysc dochodzących, niebespieczeństwo coraz się bardziey pomnaża. Od wieku niewidziano podobnych wylewow, i tak powszechnych w wielu mieyscach wody wezbrały wyżey groblow. Cała Prowincya Gueldryi od Waal aż do Mozy zupełnie iest zatopiona. W Nimeugue, od 1. t. m. woda znayduie się od 20 do 22 stop wyżey nad swóy bieg ordynaryiny; w Prowincyi nawet dawniey zwaney Hollandya wody i do tak wysoko, i tak ściśnięte między groblami, że były momenta, gdy płynęły 5 albo 6 stop wyżey nad punkt gdzie bito w dzwony; ieżeli o-dliga zdarzy się tu pózniey, iak na niższym Renie, woda niemaiąc odchodu, wszystkie okolice, w naywiększe wprawi niebespieczeństwo. Cały kray między Kliwią i Nimeug iest pod wodą, tak dalece, iż ledwie widzieć można dachy domow małego miasteczka Cranenbourg. Nietylko mieyscom blisko rzeki położonym, niebespieczeństwo grozi, lecz nawet i w stronach gdzię groble wstrzymuio morze, równie nieszczęśliwe wypadki nastąpić mogą, gdy by te miały bydź zerwane. Dni dwa iest temu iak grobla przy Terheid, o dwie mile ztąd, znacznie uszkodzona została. 2. Tysiące ludzi pracuie w ten moment około naprawienia oney.

z Ausburga 21. Stycznia.

Elektor Bawarski przeieżdżaiąc przez Friedberg, miał konferencyą z Arcy-Xiążęciem Karolem.— Armia Cesarska pod kommendą Arcy-Xiążęcia wynosi 100. tysięcy ludzi. Stoi zawsze zgromadzona za rzeką Lech, kilka tylko batalionow od niey udało się ku Bregenz.— Garnizon Ehrenbrensteinski przybył dnia wczorayszego do Dillingen, iutro wychodzi do Ingolstadt.

z Brunswick 1. Marca.

Na dniu wczorayszym przyszła sztafeta z Rastadt, z wiadomością że armia Francuzka pod kommendą Generała Jourdan, przeszła Ren 25. Lutego. Uważaią te przeyście, iako pewny znak woyny między Austryą i Francyą.

z Rastadt 23. Lutego.

Rzeczą iest pewną że odpowiedź z Wiednia przyszła 14go w nocy; Hrabia Lehrbach teyże nocy miał konferencyą z Ministrem Bonnier. Oświadczył mu ustnie niektóre szczeguły, i oddał Ministrowi temu odebrane depesze, zapieczętowane, i adressowane do Direktoryatu.— Ob. Flosse Adiutant Generała Jourdan, wyiechał natychmiast do Strasburga z depeszami, które ztamtąd przesłane będą do Paryża. Za iego przybycie do Strasburga, zgromadziła się rada woienna, na którey ustanowiono, że wylew Renu wzbraniaiąc przeyścia, takowe wstrzymane będzie do 25. dnia, a tym czasem odpowiedź od Dyrektoryatu nadeyść może do Rastadt, równie, iak i oczekiwana na tenże sam termin odpowiedź od Seymu z Ratisbony.—

Woyska Francuzkie skupione w okolicach Strasburga, są tym kształtem rozporządzone, że we dwóch godzinach czasu, na pierwszy znak dany ruszyć mogą. Na dniu onegdayszym odprawiły rewią generalną.— Hrabia de Hohenthal, nowy Minister Saski dnia 21. przybył do Ratisbony. Hrabia de Leoben, iego poprzednik w tym tygodniu powraca do Drezna.— Hrabia Lehrbach miał ieszcze dnia 18. długą konferencyą z Ministrem Bonnier.— Odesłał on, większą część ekwipażow swoich do Ulm. Rozchodzi się odgłos, że i on sam opuści Kongress, zostawuiąc na swoim mieyscu P. Hügel współ-Kommissarza Cesarskiego.

z Rastadt 23. Lutego.

Chociaż są wszelkie przygotowania do woyny, utrzymuią iednakże, iż z powodu aktualnego stanu negocyacyi, można się spodziewać, że Kongress nie będzie zerwany. W tymże dniu wysłano Kuryerow do Berlina, Cassel, Drezna, Hanoweru, Munich, &c.— Armia Generała Jourdan składa się z 50. tysięcy ludzi. Cztery dywizye Infanteryi są pod kommendą Generałow Souham, S. Cyr, Ferino, i le Ferre. Kawalerya znayduie się w kommendzie Generała Hautpoul, który do tych czas kommenderował w okolicach Frankfortu. Armia Cesarska pod kommendą Arcy-Xięcia Karola wynosi ze wszystkim 110. tysięcy głow.

Ministrowie Francuzcy zaprzeczaią wyraznie rozgłoszonym wieściom, iakoby stanąć miała umowa na zawieszenie broni do trzech miesięcy. Odpowiedź Dyrektoryatu na depesze Wiedeńskie, rozwiąże rzecz całą.— Ministrowie Pruscy; podali notę Ministrom Francuzkim: treść oney iest nie wiadoma.— W Austryi wyższey zatrudniaią się organizacyą powstania w massie. 100. tysięcy ludzi musztrownych i zdolnych do robienia bronią, stanie w gotowości.— 10. tysięcy ludzi z armii Jourdana, maią się udać do Philipsburg, reszta zastąpi kraie zwane las czarny, od Knibis aż do Schaffouse.